

PODZEMNE VODE V ALUVIALNIH VODONOSNIKIH V JUNIJU 2005

GROUNDWATER RESERVES IN ALLUVIAL AQUIFERS IN JUNE 2005

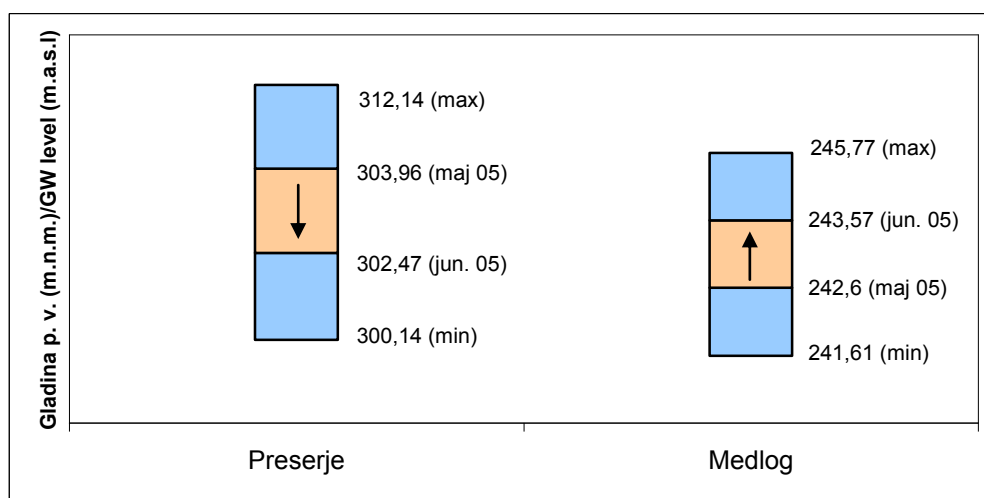
Urša Gale

V juniju so prevladovali običajne in nizke zaloge podzemne vode. Običajne nivoje podzemne vode smo izmerili na Ljubljanskem polju, na pretežnih območjih vodonosnikov Krško Brežiške kotline, v spodnje Savinjski dolini in dolini Hudinje, pa tudi v delih vodonosnikov severovzhodne Slovenije. Hidrološka suša je junija zajela dolino Kamniške Bistrice in dolino Bolske, pa tudi dele vodonosnikov Krškega, Brežiškega, Mirensko Vrtojbenskega, Dravskega, Ptujkega, Apaškega in Prekmurskega polja ter spodnje Savinjske doline. Izjemno nizke zaloge podzemne vode so bile zabeležene na Sorškem in Čateškem polju, v Vipavski dolini ter v delih doline Kamniške Bistrice, Kranjskega, Krškega, Dravskega, Apaškega, Murskega in Prekmurskega polja.

Prostorska porazdelitev padavin je bila v juniju razmeroma neenakomerna. Nadpovprečne količine so bile zabeležene na Primorskem in v Prekmurju, kjer je padlo desetino dežja več, kot znaša mesečno povprečje. Na ostalih predelih aluvialnih vodonosnikov je bil zabeležen padavinski primanjkljaj. Najmanj dežja je padlo na območju Ljubljanske kotline, kjer je padlo le okrog polovico običajnih vrednosti. Časovno so bile padavine tekom meseca razmeroma enakomerno porazdeljene.

Zaradi povišanih temperatur, značilnih za poletno obdobje, se je povečala stopnja evapotranspiracije. Zato padavine, ki se v tej sezoni pojavljajo predvsem v obliki poletnih neviht, pogosto ne polnijo rezervoarjev podzemne vode, kar se je izkazalo tudi v mesecu juniju.

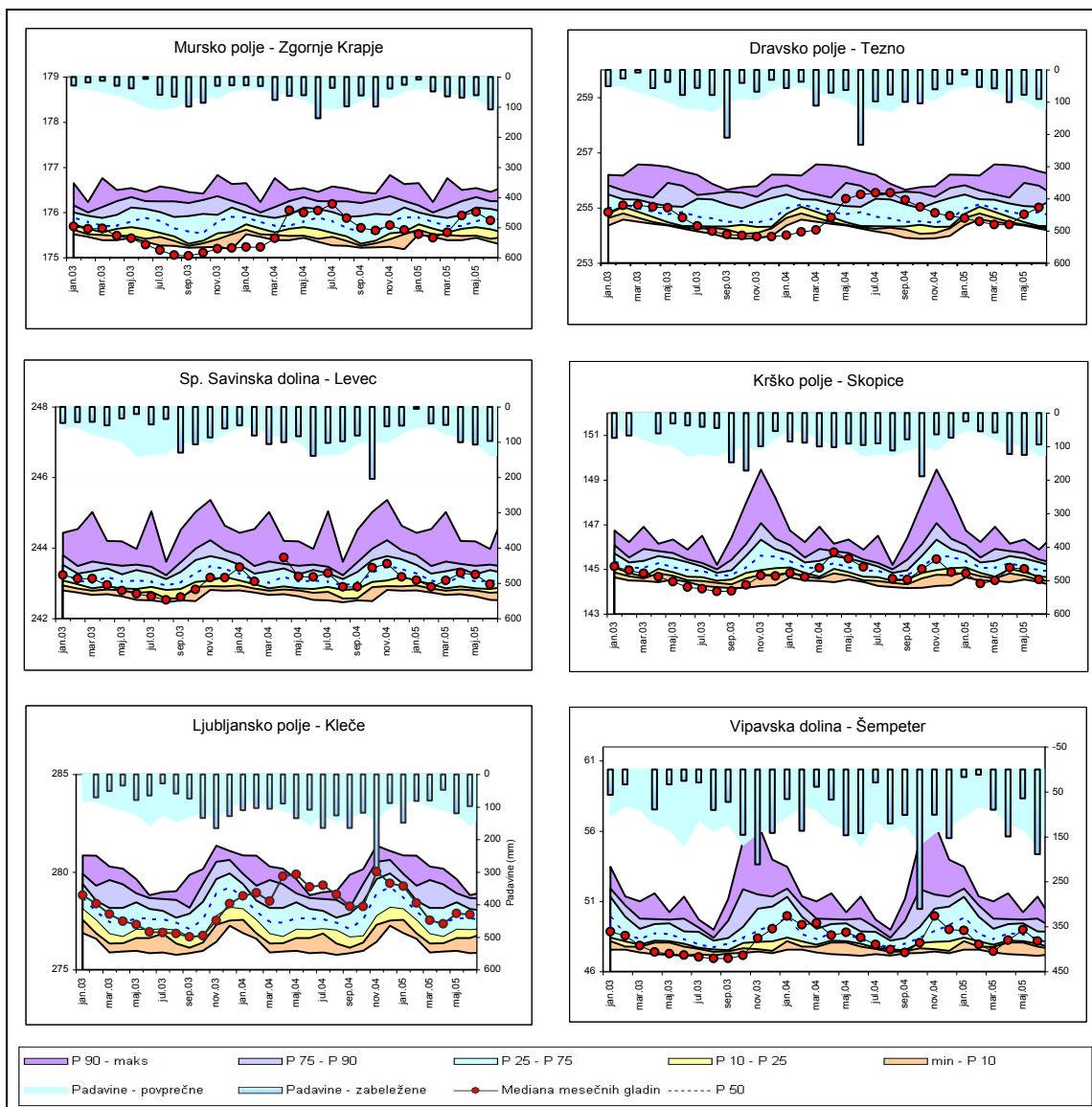
Največji upad gladine je bil zabeležen v Preserjeh v dolini Kamniške Bistrice in je znašal 149 centimetrov. Največji dvig, 97 centimetrov, smo zabeležili v Medlogu v spodnji Savinjski dolini. Na amplitudo nihanja podzemne vode vplivajo hidrogeološke značilnosti območja meritve, kot so režim toka podzemne vode, poroznost in vodoprepustnost, pa tudi debelina vodonosnega oziroma omočenega sloja. Ob primerjavi največjega junijskega upada in dviga podzemne vode z maksimalno amplitudo postaje ugotovimo, da upad v Preserjeh predstavlja 12 % vrednosti celotne amplitude postaje, dvig v Medlogu pa 23 %.

Slika 1. Sprememba gladine podzemne vode v juniju glede na maksimalno amplitudo nihanja primerjalnega obdobja
Figure 1. Groundwater level change in June compared to maximum amplitude of reference period

Iztoki iz vodonosnikov so junija prevladovali nad dotoki, kar je vodilo k zmanjšanju zalog podzemne vode.

V istem mesecu lani je prevladovalo bolj ugodno stanje zalog podzemne vode kot v istem mesecu letos. Nadpovprečne vrednosti zalog so bile tedaj zabeležene na Ljubljanskem polju, prevladovale pa so tudi na Kranjskem, Murskem in Ptujskem polju. Kljub temu je lani v osrednjih delih vodonosnikov severovzhodne Slovenije prevladovalo stanje hidrološke suše.

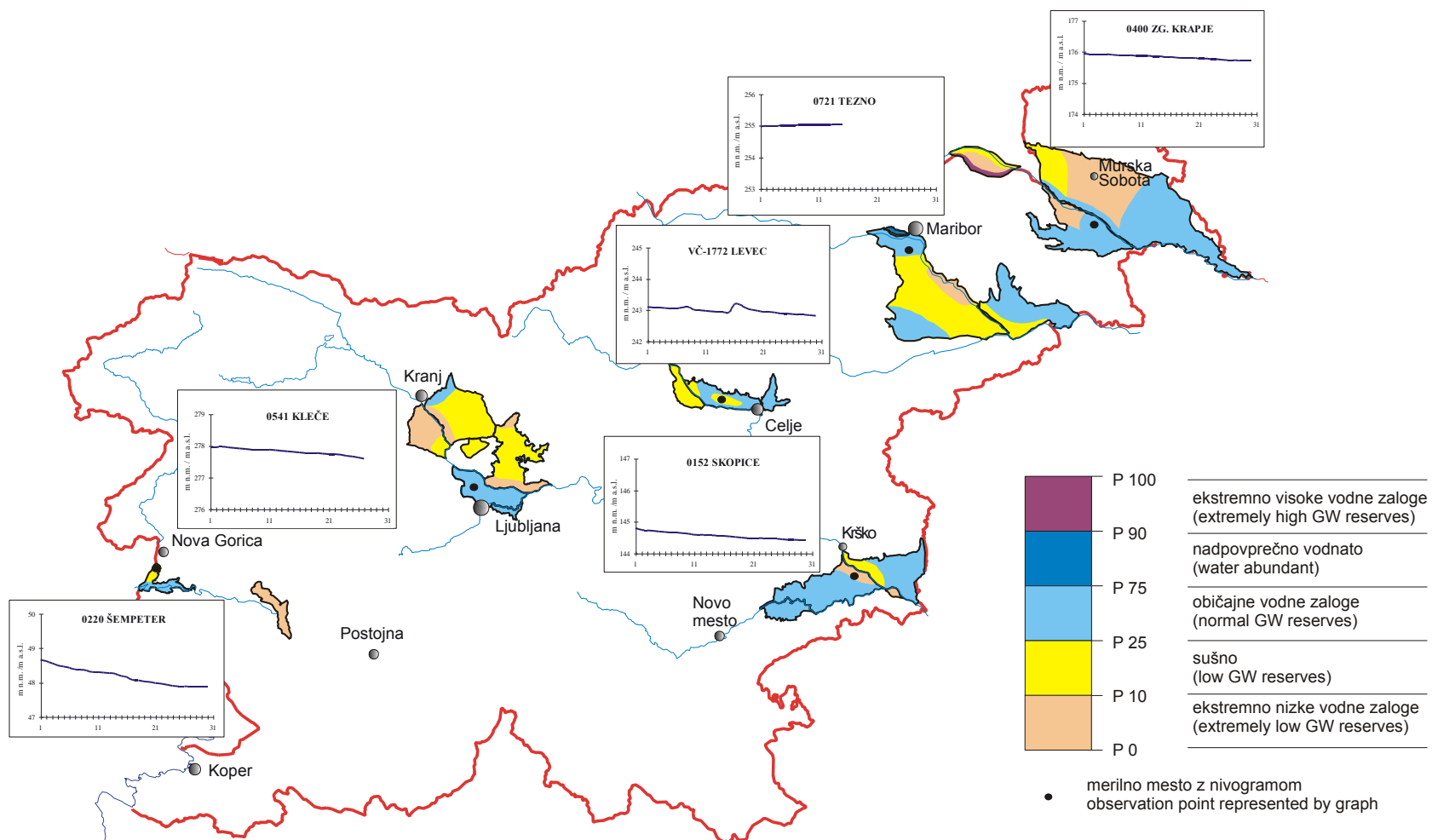

Slika 2. Mediana mesečnih gladin podzemnih voda (m.n.v.) v letih 2003, 2004 in 2005 – rdeči krogi, v primerjavi z značilnimi percentilnimi vrednostmi gladin primerjalnega obdobja 1990-2001

Figure 2. Monthly medians of groundwater level (m a.s.l.) in years 2003, 2004 and 2005 – red circles, in relation to percentile values for comparative period 1990-2001.

SUMMARY

Normal and low groundwater levels predominated in June. The lack of precipitation and high level of evapotranspiration caused hydrological drought in some parts of aquifers.

P 0...Minimalne vrednosti gladin p. v.
(Minimum values of GW levels)

P (N)...N-ti percentil vrednosti gladin p. v.
(Nth percentile values of GW levels)

P 100...Maksimalne vrednosti gladin p. v.
(Maximum values of GW levels)

Slika 3. Stanje vodnih zalog in nihanje gladin podzemne vode v mesecu juniju 2005 v največjih slovenskih aluvialnih vodonosnikih (obdelali: U. Gale, P. Gajser, V. Savič)
Figure 3. Groundwater reserves and groundwater level oscillations in important alluvial aquifers of Slovenia in June 2005 (U. Gale, P. Gajser, V. Savič)